

DECLARACIÓN INSTITUCIONAL DEL FORO DE MUNICIPIOS INTERIOR

IV EDICIÓN 15 Y 16 NOVIEMBRE 2019 MONTANEJOS

La Federación Valenciana de Municipios y Provincias desarrolla su labor teniendo como principio el artículo 5 de sus estatutos “b) La representación, defensa y promoción de los intereses de las entidades locales ante las instancias políticas, administrativas y judiciales. “

El desarrollo de este artículo implica, en primer lugar, ser conscientes de la diversidad de los pueblos de nuestra Comunitat y, de este modo, ejercer con rigurosidad nuestra labor de representantes del municipalismo valenciano. Desde lo cultural, patrimonial, medioambiental y un largo etcétera de singularidades que enriquecen nuestra Comunitat.

En este mapa de lo local encontramos también la diversidad en cuanto a su realidad territorial, marcando evidentes diferencias en la disponibilidad de recursos y capacidad para consolidar el acceso igualitario de la ciudadanía a los servicios públicos.

542 municipios pertenecen a la Comunitat Valenciana, de los que 221, un 40% del total, tienen hasta 1.000 habitantes. Detallando esa cifra nos encontramos que: 145 municipios tienen menos 500 y 23 municipios menos 100 habitantes.

Por ello y con el firme objetivo de servir a todas las entidades locales desde esta Federación, se considera prioritario acentuar los esfuerzos en aquellos que disponen de menos recursos y mayores dificultades para poder afrontar la gestión del día a día. Situación que padecen los municipios en riesgo de despoblación y requieren de una mayor atención por parte de las administraciones superiores para ejercer acciones y medidas reales que permitan equilibrar las desigualdades ya hoy existentes.

Con este objetivo la Federación Valenciana de Municipios y Provincias abordó, ya hace cuatro años, la primera edición del Foro de Municipios de Interior; espacio de debate, intercambio de experiencias y decisiones con los alcaldes y alcaldesas de los municipios en riesgo de despoblación como protagonistas.

Ha sido un trabajo fructífero y en colaboración con la Dirección General de Administración Local, obteniendo avances positivos como la creación de la Agenda Valenciana de Antidespoblación. Sin duda, una clara sensibilidad del Consell para equilibrar y dotar de recursos a aquellos con mayores vulnerabilidades. Compromiso que se refuerza con la recién creada Dirección General de la Agenda AVANT, que nos permitirá seguir avanzando en estrategias efectivas para provocar cambios estructurales en beneficio social y económico de estas zonas.

El FMI ha consolidado una agenda de trabajo con ejes concretos a abordar, entendiendo que para reducir las desigualdades debemos buscar:

- La **corresponsabilidad** desde la transversalidad, **cooperación** de otras instituciones y **coordinación** de acciones en materia de despoblación.
- **Mantener el protagonismo de las alcaldesas y alcaldes** de los municipios afectados que son, en definitiva, los que mejor conocen las necesidades y demandas a cubrir.
- **Nuevas fórmulas de gestión** a través de entes supramunicipales como las mancomunidades para revitalizar proyectos comunes a la misma zona.

En resumen, no perder tiempo y focalizar las acciones con impacto positivo para frenar la pérdida de población, centrándonos en:

- **Fomento de empleo e inversiones empresariales** con la intención de abrir nuevas oportunidades para retener a la población.
- **Mapa estratégico de prioridades** que permitan avanzar en el desarrollo económico y social de la zona, estableciendo uniones y suma de esfuerzos como eje vertebrador de la zona.
- Identificadas las necesidades, contar con los **sectores de población más joven como dinamizadores y con las mujeres** como agentes activos de los posibles cambios estructurales a abordar.
- **Atender la labor de asociaciones e iniciativas existentes** que nos permitan aprovechar experiencias realizadas y obtener un mayor acercamiento a las necesidades reales.
- Apoyar la **discriminación positiva a los municipios de interior** en torno a una **fiscalidad** diferenciada tanto en sectores públicos como privados, así como en el **reparto presupuestario** que otorgan diputaciones y Generalitat.

- Activar y mejorar las relaciones existentes entre el mundo rural y el urbano con el objeto de provocar **nuevas sinergias**, generar nuevos canales de conocimiento, descentralizar servicios y abastecer mutuas necesidades hasta hoy no abordadas.
- Plantear posibles **tasas de compensación** en torno al mantenimiento **medioambiental o gestión de masas forestales** en aquellas regiones y municipios que están sometidas a figuras de protección por tales conceptos.
- Potenciar la gestión supramunicipal a través de las **mancomunidades** para abordar con mayor eficacia los problemas territoriales que suscita la despoblación y la carencia de servicios en áreas remotas.
- Impulsar **servicios concretos** dirigidos a las cohortes más susceptibles del mundo rural, como son los jóvenes y las personas mayores, a través de planes estratégicos en torno a la **formación** (desde la educación primaria hasta la universitaria) y a la **atención** (residencias de ancianos).
- Secundar aquellas iniciativas que permitan a los pequeños municipios de la Comunitat Valenciana recibir por adelantado los paquetes presupuestarios otorgados mediante **subvenciones**.

El Foro de Municipios de Interior continúa su labor en esta etapa con el objetivo de afianzar las políticas activas que frenen el receso demográfico junto al resto de administraciones, diputaciones provinciales y mancomunidades, para que el efecto de la desigualdad se vea reducido en el mapa de la despoblación.

DECLARACIÓ INSTITUCIONAL DEL FÒRUM DE MUNICIPIS INTERIOR

IV EDICIÓ 15 I 16 NOVEMBRE 2019 MONTANEJOS

La Federació Valenciana de Municipis i Províncies desenvolupa la seua labor tenint com a principi l'article 5 dels seus estatuts «b) La representació, defensa i promoció dels interessos de les entitats locals davant les instàncies polítiques, administratives i judicials».

El desenvolupament d'aquest article implica, en primer lloc, ser conscients de la diversitat dels pobles de la nostra Comunitat i, d'aquesta manera, exercir amb rigorositat la nostra labor de representants del municipalisme valencià. Des de l'àmbit cultural, patrimonial, mediambiental i un llarg etcètera de singularitats que enriqueixen la nostra Comunitat.

En aquest mapa de l'àmbit local trobem també la diversitat quant a la seua realitat territorial, en marcar diferències evidents en la disponibilitat de recursos i capacitat per a consolidar l'accés igualitari de la ciutadania als serveis públics.

Dels 542 municipis pertanyen a la Comunitat Valenciana, n'hi ha 221, el 40% del total, que tenen fins a 1.000 habitants. Detallant aquesta xifra ens trobem que 145 municipis en tenen menys 500 i 23 municipis en tenen menys 100.

Per això i amb el ferm objectiu de servir a totes les entitats locals des d'aquesta Federació, es considera prioritari accentuar els esforços en aquells que disposen de menys recursos i majors dificultats per a poder afrontar la gestió del dia a dia. Situació que pateixen els municipis en risc de despoblació i requereixen d'una major atenció per part de les administracions superiors per a exercir accions i mesures reals que permeten equilibrar les desigualtats ja hui existents.

Amb aquest objectiu la Federació Valenciana de Municipis i Províncies va abordar, ja fa quatre anys, la primera edició del Fòrum de Municipis d'Interior; espai de debat, intercanvi d'experiències i decisions amb els alcaldes i alcaldesses dels municipis en risc de despoblació com a protagonistes.

Ha sigut un treball fructífer i en col·laboració amb la Direcció General d'Administració Local i hem obtingut avanços positius com la creació de l'Agenda Valenciana d'Antidespoblació. Sens dubte, una clara sensibilitat del Consell per a equilibrar i dotar de recursos a aquells amb majors vulnerabilitats. Compromís que es reforça amb la recent creada Direcció General de l'Agenda AVANT, que ens permetrà continuar avançant en estratègies efectives per a provocar canvis estructurals en benefici social i econòmic d'aquestes zones.

L'FMI ha consolidat una agenda de treball amb eixos concrets a abordar, entenent que per a reduir les desigualtats hem de buscar:

- La **corresponsabilitat** des de la transversalitat, **cooperació** d'altres institucions i **coordinació** d'accions en matèria de despoblació.
- **Mantindre el protagonisme de les alcaldesses i alcaldes** dels municipis afectats que són, en definitiva, els que millor coneixen les necessitats i demandes a cobrir.
- **Noves fórmules de gestió** a través d'ens supramunicipals com les mancomunitats per a revitalitzar projectes comuns a la mateixa zona.

En resum, no perdre temps i focalitzar les accions amb impacte positiu per a frenar la pèrdua de població, tot centrant-nos en:

- **Fomentar l'ocupació i inversions empresarials** amb la intenció d'obrir noves oportunitats per a retindre a la població.
- **Mapa estratègic de prioritats** que permeten avançar en el desenvolupament econòmic i social de la zona, i establir unions i suma d'esforços com a eix vertebrador de la zona.
- Identificades les necessitats, comptar amb **els sectors de població més jove com a dinamitzadors i amb les dones** com a agents actius dels possibles canvis estructurals a abordar.
- **Atendre la labor d'associacions i iniciatives existents** que ens permeten aprofitar experiències realitzades i obtindre un major acostament a les necessitats reals.
- Donar suport a la **discriminació positiva als municipis d'interior** entorn d'una **fiscalitat** diferenciada tant en sectors públics com privats, així com en **el repartiment pressupostari** que atorguen les diputacions i la Generalitat.
- Activar i millorar les relacions existents entre el món rural i l'urbà a fi de provocar **noves sinergies**, generar nous canals de coneixement,

- descentralitzar serveis i proveir mútues necessitats fins hui no abordades.
- Plantejar possibles **taxes de compensació** entorn del **manteniment mediambiental o gestió de masses forestals** en aquelles regions i municipis que estan sotmesos a figures de protecció per tals conceptes.
 - Potenciar la gestió supramunicipal a través de les **mancomunitats** per a abordar amb major eficàcia els problemes territorials que suscita la despoblació i la manca de serveis en àrees remotes.
 - Impulsar **serveis concrets** dirigits a les cohorts més susceptibles del món rural, com són els joves i les persones majors, a través de plans estratègics entorn de la **formació** (des de l'educació primària fins a la universitària) i a l'atenció (residències d'ancians).
 - Secundar aquelles iniciatives que permetan als xicotets municipis de la Comunitat Valenciana rebre per endavant els paquets pressupostaris atorgats mitjançant **subvencions**.

El Fòrum de Municipis d'interior continua la seua labor en aquesta etapa amb l'objectiu d'afermar les polítiques actives que frenen el recés demogràfic al costat de la resta d'administracions, diputacions provincials i mancomunitats, perquè l'efecte de la desigualtat es veja reduït en el mapa de la despoblació.